

"האז ואזנים - ברית נשים אפריקה ישראל"

מרכז תמיכה וליווי לנשים אפריקאיות

מאז שנת 2000 הגיעו לישראל כ-30,000 מבקשי מקלט, פליטים ומהגרי עבודה אפריקאיים. קרוב ל-15% מאוכלוסייה זו הן נשים, לרוב בגילאי 15-30. נשים רבות מגיעות בגופן, חלקן בהריון וחלקן הרות בארץ. מדי שנה נולדים למעלה מ-200 תינוקות לנשים מבקשות מקלט בישראל.

הנשים חסרות נתינות ומעמד בהגיען ארצה. הן נתקלות בקשיי הסתגלות רבים ובתחושות בדידות וניכור הנובעים מניתוק ממערכות הסביבה הטבעיות שלהן הכוללות משפחה וקהילה, פערים תרבותיים, אי ידיעת השפה העברית, גילן הצעיר, ועוד.

בנוסף, נשים אלה אינן זכאיות לשירותי בריאות ורווחה בישראל ולרוב הן אינן יכולות לשלם ביטוח בריאות פרטי. קשיים אלו מתגברים בתקופת ההריון ולאחריו ובשלבי הגידול הראשונים של הרך הנולד.

מטרות תוכנית "הגר ומרים":

"הגר ומרים" הינה תוכנית ייחודית וראשונה באופייה, הפועלת מאז 2007. התוכנית שמה לה למטרה לסייע ולקדם נשים הרות ונשים לאחר לידה המבקשות מקלט בישראל, ממזב של נזקקות למצב של שליטה בעתידן ובגורלן. שם התוכנית "הגר ומרים" שאוב מהתרבות הנוצרית, המוסלמית והיהודית כנשים שנדרשו להתמודד עם מצבי פליטות, שוני תרבותי, רדיפה ואובדן.

לתוכנית חמש מטרות עיקריות: * ליווי אישי וקבוצתי של הנשים במהלך ההריון, הלידה ולאחריה. * יעוץ, הדרכה ותמיכה לנשים אפריקאיות ומשפחותיהם. * מתן ידע ומידע לאם. * שינוי מודעות בנושאי מין ובריאות. * העצמת הנשים מבקשות המקלט מבחינה אישית ותעסוקתית במסגרת וחלק מפיתוח מרכז טיפולי הדרכתי לנשים אלה.

פעילויות קיימות ועתידיות

ליווי אישי וקבוצתי של הנשים במהלך ההריון, הלידה ולאחריה

- במהלך ההריון - ליווי לבדיקות שונות כחלק ממעקב הריון.
- במהלך הלידה - ליווי לחדר הלידה, סיוע של מיילדות ודולות מתנדבות, לידה ביתית.
- לאחר הלידה - ייעוץ להנקה, סיוע בשחרור מביה"ח, ביקורי בית להערכת מצב היולדת, ליווי לנותני שירותים לאחר הלידה (משרד הפנים, טיפות חלב ועוד).
- ליווי מיוחד של נשים וילדיהן במקרים של מחלות, נשאות HIV, נכויות ועוד.

העצמת הנשים מבקשות המקלט:

- שיעורי עברית ואנגלית.
- סדנאות להעשרה והעצמה של הנשים.
- הכשרת הנשים במקצועות שונים מתחומי החינוך, הפרא-רפואה והמיקרו-פיננסינג בכדי שתוכלנה להתפרנס בכבוד.
- הכשרת הנשים בנושאי תכנון המשפחה, הנקה והתפתחות הילד כדי לסייע לנשים ומשפחותיהן בתוך קהילתן.
- פיתוח מנהיגות בקרב הנשים לקידום מטרות הקהילה המקומית.
- שילוב הנשים מבקשות המקלט בהפעלת המרכז.

פיתוח מרכז טיפולי:

- ביצוע אינטיק ואבחון לצורך זיהוי הבעיות והצרכים של הנשים וילדיהן וגיבוש אסטרטגית תמיכה, סיוע וטיפול מתאימים.
- טיפול בנשים הפליטות על ידי שילוב של עובדות סוציאליות ופסיכולוגיות בהתנדבות.
- הפניית הנשים לאנשי מקצוע רלוונטים ומשלימים בקהילה

יעוץ, הדרכה ותמיכה למשפחות:

- תמיכה וייעוץ בנושאי הריון ולידה.
- קבוצת תמיכה לנשים המתמודדות עם קשיי ההסתגלות בישראל.
- יעוץ בנושאי תכנון המשפחה.
- יעוץ בתהליך הפסקת הריון.

מתן ידע ומידע לאם:

- מפגשי העשרה לנשים בנושאי בריאות האם והתינוק, אמצעי מניעה, הנקה, בטיחות הילד ועוד.
- קיום סדנאות בנושאי הכנה ללידה, חינוך וטיפול בגיל הרך, עזרה ראשונה לתינוק.
- מתן מידע על שירותים קיימים בקהילה לאוכלוסייה זו.

שינוי מודעות בנושאי מין ובריאות: הובלת קמפיינים בנושאי אמצעי מניעה ומחלות המועברות על ידי מגע מיני ומחלות מדבקות, הפקת כלוני הסברה בנושאים שונים כגון מחלות ילדים, התפתחות הילד, אמצעי מניעה ועוד.

"הגר ומרים" – ברית נשים אפריקה ישראל

מרכז תמיכה ואיווי לנשים אפריקאיות

מתנדבות ופעילות התוכנית:

■ **מנהלות המיזם** - תוכנית "הגר ומרים" פותחה על ידי היוזמות ומנהלת הפרויקט, **אביטל בנאי**, בסיוע מרכזת התחום הרפואי, האחות המיילדת **דבי הרדן**, ו**ד"ר סוזן וורצ'הייזר**. אליהן הצטרפו קבוצת נשים מתחומי הרפואה, ההוראה, החינוך, העבודה הסוציאלית ועוד.

■ **מתנדבי/מתנדבות התוכנית**: בתוכנית מתנדבות נשים ישראליות ונשים מהגרות ומבקרות ממדינות שונות כאחד. בין המתנדבות: רופאה גניקולוגית, אחיות, מיילדות, דולות, יועצות הנקה, סטודנטיות לסייעוד וסטודנטיות למקצועות שונים, עובדות סוציאליות, נשים ממקצועות החינוך ומקצועות ההיי-טק, מלוות לבתי החולים ולבדיקות, מרצות ומרצים לנושאים שונים, מתנדבות מתוכניות של הסוכנות היהודית כגון "Career Israel" ועוד.

שותפים ושותפויות:

תוכנית הגר ומרים עובדת עם מבחר רחב של שותפים ושותפויות ובכללם מוסדות רפואיים: ביה"ח איכילוב-ליס, ביה"ח וולפסון, ביה"ח תל-השומר, ביה"ח אסף הרופא, קופת חולים מאוחדת, רופאים לזכויות אדם, מרפאת לוינסקי, מרפאת הפליטים, מעבדת רוזנבלט, מרכזי טיפות חלב, ביה"ס לסייעוד – דינה, ביה"ס לרפואה בינלאומית באוניברסיטת בן-גוריון ומוסדות קהילתיים: נציבות האו"ם לפליטים, עיריית תל-אביב, מסיל"ה, בינה – הישיבה החילונית, דיאדה, ארגון ללציה, גוונים בקהילה, מקלטי הפליטים (ARDC), התנועה הקיבוצית, אחותי, מוקד סיוע לעובדים זרים, לשובע, בית תפילה ישראלי, אור הכרמל, ג'וינט, חיים בשפע, הדלת לתקווה, המרכז לנפגעות תקיפה מינית, דלת פתוחה ועוד.

טופז וברית עולם

תכנית "הגר ומרים" פועלת במסגרת עמותת טופז ובשותפות עם ברית עולם:

טופז - המרכז ליוזמות וחדשנות חברתית, מסייעת ליוזמות חברתיות לצמוח ולפעול תחת פלטפורמה מלווה ותומכת המאפשרת את קידום וביסוס המיזם. **טופז** חותרת לקדם ולהעשיר את התרבות היוזמת ואת החינוך ליוזמות בתחום החברתי והקהילתי באמצעות חממה המעניקה ליוזמים חברתיים מגוון רחב של כלים ארגוניים ומקצועיים למימוש חזונם.

ברית עולם - תנועת ההתנדבות הישראלית - היהודית הבינלאומית פועלת רבות למימוש ערכי "תיקון עולם". ברית עולם רואה בהתנדבות ובאזרחות פעילה, תנאי הכרחי לקיומה של חברה צודקת, מעורבת, סולידארית ורגישה. מתוך כך פועלת ברית עולם לשילובם של מתנדבים בעשייה הומניטארית במדינות מתפתחות ובפיתוח פרויקטים קהילתיים ארוכי טווח, בשותפות עם ארגוני פיתוח מקומיים וסוכנויות פיתוח בינלאומיות הפעילות בקהילות היעד השונות.

סיוע ותרומות

- ב 200 ₪ ניתן לבצע סקירת מערכות לאישה בהריון.
- ב 500 ₪ ניתן לספק מוצרי היגיינה בסיסיים ומזון תינוקות לתינוק אפריקאי במשך חודש.
- ב 2500 ₪ ניתן לשלם ביטוח בריאות לתינוקות נשאת HIV למשך שנה שלמה.
- ב 6,000 ₪ לשנה ניתן לתמוך באם חד הורית, פליטה מאריתריאה בישראל, בהבטחת בריאות תינוקה במשך שנה.
- ב 150,000 ₪ ניתן להפעיל מרכז כוללני לנשים ישראליות ואפריקאיות כאחד.

לתרומות:

- המחאות לפקודת "טופז" ניתן לשלוח לעמותת **טופז**, תא דואר 53316, תל אביב, מיקוד 61533.
- באמצעות העברה בנקאית לחשבון **טופז**: בנק דיסקונט (11), סניף מספר 105 אוניברסיטת תל אביב, מספר חשבון: 254002.

להתנדבות ומידע נוסף: Hagar.Miriam@gmail.com

- מנהלת "הגר ומרים" - **אביטל בנאי**, 050-2099968, avital@britolam.org

טופז - לקידום ורווחת ילדים ובני נוער (ע.ר.). מספר עמותה: 6-755-035-58, www.topaz.org.il. **משרדי העמותה**: רחוב הלח"י 27, בני ברק, בית

מטלון, כתובת למשלוח דואר: ת.ד. 53316 תל-אביב, מיקוד 61533.

